

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobců: **a) P. G., b) M. G., c) M. Gr., d) K. G.**, všichni zast. JUDr. Milanem Holomkem, advokátem, se sídlem Lešetín II/385, Zlín, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 3792, Zlín, **za účasti:** Ředitelství silnic a dálnic ČR, se sídlem Na Pankráci 56, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobců a kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 10. 2006, č. j. 29 Ca 159/2004 - 149,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 10. 2006, č. j. 29 Ca 159/2004 - 149, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Kasačními stížnostmi podanými v zákonné lhůtě se žalobci i žalovaný jako stěžovatelé domáhají zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým bylo zrušeno rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 24. 11. 2003, č. j. KUZL 5114/03 ÚP-Do, jímž bylo změněno rozhodnutí Městského úřadu Otrokovice ze dne 31. 7. 2003, č. 214/2003 o vyvlastnění pozemků parcelní číslo 1669/6, 1669/8, 1669/13, 1669/35, 1669/41, 1669/58, 1669/59, 1670/12, 1670/14, 1671/6, vše orná půda, zapsaných v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu Zlín na listu vlastnictví č. 1926 pro obec Otrokovice a katastrální území Kvítkovice u Otrokovic, jejichž vlastníky jsou z 1/2 manželé M. a K. G., a z 1/2 manželé P. a M. G., a to ve prospěch České republiky - s příslušností hospodařit s majetkem státu pro Ředitelství silnic a dálnic ČR, za účelem uskutečnění veřejně prospěšné stavby „Silnice I/55 - Otrokovice obchvat SV“, s tím, že současně rozhodl o stanovení náhrady za vyvlastnění vlastnického práva o celkové výši 3 530 160 Kč. K odvolání žalobců bylo prvoinstanční rozhodnutí změněno napadeným rozhodnutím žalovaného tak, že do jeho výroku byl doplněn odstavec, podle kterého manželům P. a M. G. přísluší ze stanovené náhrady částka ve výši 1 765 080 Kč a manželům M. a K. G. přísluší ze stanovené náhrady částka 1 765 080 Kč. Žalovaný se v odůvodnění napadeného

rozhodnutí podrobně zabýval námitkami žalobců uvedenými v odvolání ze dne 29. 8. 2003 a konstatoval, že po přezkoumání postupu správního orgánu prvního stupně v průběhu řízení a při vydání napadeného rozhodnutí nezjistil nedostatky takové povahy, pro které by bylo nutno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušit.

Proti tomuto rozhodnutí žalovaného podali žalobci žalobu u Krajského soudu v Brně, v níž namítali, že se správní orgány řádně nesoustředily na klíčovou otázku, kterou je otázka stanovení výše náhrady za vyvlastnění jejich pozemků, a to takové náhrady, která by byla adekvátní za ztrátu jejich vlastnického práva. Podle žalobců náhrada za vyvlastnění ve výši 3 530 160 Kč stanovená správním orgánem prvního stupně a potvrzená žalovaným není adekvátní náhradou a požadovali náhradu ve výši uvedené v posudku zpracovaném Ing. J. M. ze dne 10. 2. 2003, číslo posudku 2812-32/2003, t. j. 15 217 500 Kč. Dále namítali, že žalovaný nevycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a nevypořádal se řádně s jejich námitkami tak, aby o jeho rozhodnutí bylo možno učinit závěr, že je přesvědčivé. Žádný ze správních orgánů se nevypořádal s návrhem žalobců podaným ve smyslu § 110 odst. 3 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) týkajícím se vyvlastnění zbytku pozemku parcelní číslo 1398/4 v k. ú. Kvítkovice u Otrokovic. Podle názoru žalobců žalovaný nedostál své zákonné přezkumné povinnosti a porušil správní řád (zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení), zejména jeho ustanovení § 3 odst. 2, 3 a 4, § 4 odst. 2, § 14 odst. 1, § 18 odst. 3, § 21 odst. 2, § 32 odst. 1 a 2, § 34, § 46, § 47, § 59 odst. 1 a 3 a právo žalobců na spravedlivé řízení ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Dále došlo také k porušení ustanovení čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, článku 1 Ústavy ČR a článku 1 věty druhé Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobci navrhli, aby krajský soud žalobě přiznal odkladný účinek, správní rozhodnutí orgánů obou stupňů zrušil a zavázal žalovaného k náhradě nákladů řízení.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 31. 10. 2006, č. j. 29 Ca 159/2004 – 49, rozhodnutí žalovaného zrušil, věc mu vrátil k dalšímu řízení a uložil žalovanému, aby žalobcům na náhradě nákladů řízení zaplatil částku 15 000 Kč. V odůvodnění rozsudku nejprve přisvědčil žalobcům v tom, že se správní orgány dostatečně nezabývaly jejich návrhem na vyvlastnění části pozemku p. č. 1398/4 v k. ú. Kvítkovice u Otrokovic, tedy tzv. zbytkového pozemku. Konstatoval, že žalovaný, ani správní orgán prvního stupně nepostupovali v intencích § 110 odst. 3 stavebního zákona a důsledně nezjišťovali, zda požadavek žalobců je důvodný a zda skutečně nemohou zbývající část zmíněného pozemku užívat vůbec nebo ji mohou užívat jen s nepřiměřenými obtížemi, ač takovou povinnost měli ze zákona. Žalovanému vytýká, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí se návrhem žalobců na vyvlastnění zbývající části pozemku p. č. 1398/4 v k. ú. Kvítkovice u Otrokovic vypořádal pouze konstatováním, že zbývající část tohoto pozemku je předmětem probíhajícího územního řízení pro umístění stavby „Rychlostní komunikace R55 Otrokovice, obchvat JV“ a že tudíž nebude vyvlastňovací řízení na tuto část pozemku rozšiřováno. Takového odůvodnění nevyhovění návrhu žalobců je podle krajského soudu nedostatečné a není v souladu s § 110 odst. 3 stavebního zákona. Zbývající žalobní námitky neshledal krajský soud důvodnými, tedy ani námitku vztahující se k přiznané výši náhrady za vyvlastněné pozemky, kterou žalobci označili za nepřiměřeně nízkou.

Proti uvedenému rozsudku Krajského soudu v Brně podali kasační stížnost jak žalobci (dále též „stěžovatelé“) tak i žalovaný (dále též „stěžovatel“). Stěžovatelé (žalobci) kasační stížnosti podávají z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního a to z důvodu zmatečnosti spočívající v tom, že chyběla podmínka řízení, neboť o věci rozhodl správní soud, aniž by měl pravomoc tak učinit a dále z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem

v předcházejícím řízení. Připomínají, že jen částečně Krajský soud v Brně jejich žalobě vyhověl, byť přezkoumávané rozhodnutí zrušil, neboť považoval za oprávněný žalobní bod pouze námitku žalobců týkající se jejich požadavku na vyvlastnění zbytku pozemku parcelní číslo 1398/4 v k. ú. Kvítkovice u Otrokovic, naproti tomu neshledal důvodnými ostatní námitky, zejména tu, která se týkala výše náhrady za vyvlastněné pozemky. Nesouhlasí tudíž se závěry krajského soudu, jež se týkají otázky náhrady za vyvlastnění. Podle jejich názoru Krajský soud v Brně neměl pravomoc o jejich žalobě rozhodnout, neboť se nejedná o věc spadající do správního soudnictví. Krajský soud měl v posuzované věci správně postupovat tak, že měl vyvolat kompetenční spor o věcnou příslušnost, eventuálně měl k samostatnému řízení vyčlenit otázku určení výše náhrady za vyvlastnění a v rámci tohoto samotného řízení pak vyvolat kompetenční spor o věcnou příslušnost, přičemž o zbylých námitkách žalobců měl rozhodnout v rámci původního řízení o podané žalobě v režimu správního soudnictví. Žalobci provedli rozbor právní úpravy upravující institut vyvlastnění, včetně historického exkursu a rozboru judikatury a zopakovali své přesvědčení, že náhrada, které se jim musí dostat, musí být náhradou adekvátní. Vyvlastňované pozemky by měly být oceněny stanovením tzv. obvyklé ceny, což je cena, za kterou by bylo možné vyvlastňované pozemky v daném místě a čase prodat. Jedině takováto cena může odrážet hodnotu vyvlastňovaných pozemků a tedy i výši náhrady, o které by bylo možno hovořit jako o náhradě adekvátní, vyrovnávající újmu za ztrátu vlastnického práva. Žalovaný ani Krajský soud v Brně se nevypořádali s argumentací žalobců, proč nebyly jejich pozemky oceněny tzv. obvyklou cenou. Zdůrazňovali, že stanovení takovéto ceny přitom umožňovala i právní úprava platná do 30. 6. 2006, a to v ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 151/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů (od 1. 7. 2006 pak v tzv. obvyklé ceně výslovně hovoří § 111 stavebního zákona a počítá s ní i zákon o vyvlastnění č. 184/2006 Sb. S ohledem na výše uvedené navrhovali, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 10. 2006, č. j. 29 Ca 159/2004 – 149, zrušil a věc postoupil věcně příslušnému soudu, tj. Okresnímu soudu ve Zlíně nebo aby uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Stěžovatel (žalovaný) podal kasační stížnost z důvodu uvedeného § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť podle jeho názoru trpí napadený rozsudek nedostatkem důvodů rozhodnutí. Konstatoval, že se námitkou žalobců, týkající se vyvlastnění zbytku pozemku p. č. 1398/4 v k. ú. Kvítkovice u Otrokovic ve smyslu § 110 odst. 3 stavebního zákona dostatečně zabýval, neboť uvedl, že zbývající část pozemku p. č. 1398/4 k. ú. Kvítkovice u Otrokovic zůstane i po vyvlastnění přístupná po zpevněné cestě podél sportovního areálu, regulační stanice plynu na další zemědělské pozemky včetně pozemku p. č. 1398/4 k. ú. Kvítkovice u Otrokovic, tedy, že důvod pro vyvlastnění zbytku pozemku objektivně dán není. Z výše uvedených zjištění a všeobecně známé skutečnosti, že stávající zpevněná cesta je dostatečným přístupem na zbývající část pozemku tedy dospěl k závěru, že v daném případě nedojde k situaci, kdy by vlastník nebo jiný oprávněný nemohl užívat zbývající části vyvlastněného pozemku, popřípadě je mohl užívat jen s nepřiměřenými obtížemi a tudíž nebyl předmět vyvlastnění k žádosti stěžovatelů rozšířen i na zbývající část pozemku p. č. 1398/4 k. ú. Kvítkovice u Otrokovic. Stěžovatel dále pokračoval v polemice s názory krajského soudu týkajícími se části pozemku p. č. 1398/4 k. ú. Kvítkovice u Otrokovic a navrhoval, aby Nejvyšší správní soud předmětný rozsudek Krajského soudu v Brně pro nezákonnost zrušil, a to v obou jeho výrocích, tedy ve vztahu k oběma částem předmětu řízení.

Stěžovatel (žalovaný) ve vyjádření ke kasační stížnosti žalobců konstatoval, že výše náhrady za vyvlastnění pozemků byla stanovena na základě znaleckého posudku, z něhož vyplývá, že znalečtě postupovala v souladu s § 111 odst. 2 stavebního zákona, podle něhož náhradu za vyvlastnění, způsob náhrady, kdo komu náhradu poskytuje, popř. maximální výši náhrady stanoví obecně závazný právní předpis, kterým je vyhláška federálního Ministerstva

financí č. 122/1984 Sb., o náhradách při vyvlastnění staveb, pozemků, porostů a práv k nim. Pokud jde o výši náhrady, odkazuje vyhláška na zákon č. 151/1997 Sb., a prováděcí vyhlášku Ministerstva financí ČR č. 540/2002 Sb. Správnost zjištěných cen vyvlastňovaných pozemků potvrdilo i Ministerstvo financí ČR ve svém sdělení č. j. 162/52518/633/2003 ze dne 17. 6. 2003. Protože výše náhrady byla stanovena správně navrhol, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost žalobců pro její nedůvodnost zamítl.

Stěžovatelé ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaného konstatovali, že jeho kasační stížnost není důvodná, neboť lze dát za pravdu zjištění krajského soudu, že správní orgány obou stupňů se dostatečně nevypořádaly s jejich návrhem na vyvlastnění zbytku pozemku p. č. 1398/4 v k. ú. Kvítkovice u Otrokovic v intencích ustanovení § 110 odst. 3 stavebního zákona. Setrvali na svém tvrzení, že správní orgán prvního stupně vůbec nezkoumal, zda-li žalobci opravdu nemohou zbývající část pozemku užívat nebo ji mohou užívat jen s nepřiměřenými obtížemi. Touto skutečností se nezabýval ani žalovaný, který ve svém rozhodnutí neuvádí, zda-li stěžovatelé budou moci zbytkový pozemek užívat či nikoli, případně, zda-li jej budou moci užívat jen s nepřiměřenými obtížemi. Podle názoru stěžovatelů je třeba rozlišovat "otázku přístupu k pozemku" od otázky "užívání (využitelnosti) pozemku", zvláště když ustanovení § 110 odst. 3 stavebního zákona o přístupu k pozemku nic neuvádí. To, že je pozemek přístupný, neznamená, že je také využitelný. Ostatně jakýkoliv závěr o tom, že stěžovatelé mohou zbytkový pozemek užívat, aniž by se jednalo o užívání s nepřiměřenými obtížemi popírá již samotný fakt, že i tento zbytkový pozemek má být předmětem dalšího vyvlastnění. Stěžovatelé uzavřeli, že závěry žalovaného nemají oporu v provedeném správním řízení a navíc jsou rozporné, neboť žalovaný na jedné straně hovoří o užívání zbytkového pozemku, na straně druhé o tom, že i tento má být předmětem vyvlastnění. Navrhovali, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost žalovaného zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které žalobci a žalovaný uplatnili v kasačních stížnostech, a dospěl k závěru, že kasační stížnost žalobců je důvodná nejen z důvodů jimi uváděných, ale i z důvodů zcela odlišných. Kasační stížností žalovaného se Nejvyšší správní soud z důvodů, které budou dále vysvětleny, již nemusel zabývat. Podle § 109 odst. 3 je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to však neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c)] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d)], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné; ke zmíněným pochybením či vadám přihlíží soud ex officio.

Z textu kasačních stížností vyplývá, že ji stěžovatelé (žalobci) podali z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s.; stěžovatel (žalovaný) kasační stížnost podal z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodů tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Krajský soud ve věci rozhodoval před nabytím účinnosti zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), tedy před 1. 1. 2007.

Nejvyšší správní soud se v prvé řadě zabýval otázkou, zda rozhodnutí žalovaného v době, kdy o něm krajský soud rozhodoval, podléhalo soudnímu přezkumu, v jakém řízení a v jakém rozsahu, když v souvislosti s účinností soudního řádu správního a novely zákona č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád, nově vymezující část pátou občanského soudního řádu (od 1. 1. 2003), nebyl jednotný názor na to, zda rozhodnutí o vyvlastnění podléhá přezkumu soudu ve správním soudnictví, nebo zda jde o rozhodnutí ve věci soukromoprávní přezkoumatelné podle části páté o. s. ř. Ke sjednocení názorů došlo usnesením zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 5. 5. 2005, č. j. Konf 81/2004 – 12, (zveřejněno pod č. 676/2005 Sb. NSS), podle něhož je příslušným k rozhodnutí o žalobě směřující proti rozhodnutí správního orgánu o zřízení věcného břemene nebo o vyvlastnění, soud ve správním soudnictví. V daném případě však byla předmětem správního rozhodnutí a k žalobě i předmětem soudního přezkumu také náhrada za vyvlastnění. Již Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 30. 11. 1993, č. j. 6 A 147/92 – 22, vyslovil, že: *Výrok rozhodnutí o vyvlastnění a výrok o stanovení náhrady za vyvlastňované nemovitosti jsou výroky samostatnými, oddělitelnými a spravujícími se různou právní úpravou, byť i výrok o náhradě na výrok o vyvlastnění navazuje.* Ze shodného pojetí vycházel i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, který v usnesení ze dne 12. 10. 2004, č. j. 4 As 47/2003 – 50, (zveřejněno pod č. 448/2005 Sb. NSS) vyslovil, že: *Je nezbytné rozlišovat, zda správní orgán rozhoduje ve sporu o vlastnické právo, nebo zda rozhoduje o zřízení věcného břemene či o vyvlastnění. Rozhodnutí správního orgánu o zřízení věcného břemene nebo o vyvlastnění není rozhodnutím správního orgánu v soukromoprávní věci, vydaným v mezích zákonné pravomoci správního orgánu ve smyslu § 68 písm. b) s. ř. s.; jeho přezkum tak náleží do pravomoci správních soudů, a nikoliv soudů obecných. Rozhodnutím ve věci soukromého práva je však rozhodnutí o určení způsobu a výše náhrady.* Toto rozhodnutí rozšířeného senátu předcházelo shora uvedené rozhodnutí konfliktního senátu, který však na ně plně odkázal. To znamená, že přezkumu soudu ve správním soudnictví podléhalo v době rozhodování krajského soudu v nyní posuzované věci rozhodnutí (výrok) o vyvlastnění či o zřízení věcného břemene, nikoliv však rozhodnutí (výrok) o určení náhrad, jehož změny bylo možno dosáhnout jen v řízení podle § 244 a násl. o. s. ř. Jakkoliv se tento postup jevil poněkud komplikovaným, odpovídal dělbě soudní pravomoci vycházející z dualismu práva a jistou kompenzací pak bylo možno shledat v tom, že soud v řízení podle hlavy páté o. s. ř. není limitován v rozhodovací pravomoci tak jako soud správní, ale je povolán k tomu, aby v případě odlišného názoru od správního orgánu rozhodl o věci sám a rozhodnutí správního orgánu tak přímo nahradil (§ 250j odst. 1, 2 o. s. ř.).

Již z tohoto hlediska tedy rozsudek krajského soudu, podrobující přezkumu i rozhodnutí o náhradě za vyvlastnění, nemohl obstát a Nejvyššímu správnímu soud tak nezbyvá než přisvědčit stěžovatelům v tom, že Krajský soud v Brně neměl pravomoc o jejich žalobě v části týkající se výše náhrady za vyvlastnění rozhodnout, neboť se nejedná o věc spadající do správního soudnictví.

V samotné věci rozhodnutí o vyvlastnění krajský soud, jako soud rozhodující ve správním soudnictví, k přezkumnému řízení oprávněn byl, ovšem to platilo, jak bude dále uvedeno, pouze do 31. 12. 2006.

Nejvyšší správní soud při dalším posouzení věci vycházel především z usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 8. června 2007, č. j. Konf 4/2007 - 6, a z nové právní úpravy, na danou věc se vztahující. Ve výše uvedeném usnesení konfliktní senát konstatoval, že *počínaje účinností zákona o vyvlastnění (zákon č. 184/2006 Sb.), tj. ode dne 1. ledna 2007, zanikla příslušnost správních soudů k přezkumu zákonnosti rozhodnutí o vyvlastnění ve správním soudnictví. K řízení jsou příslušné soudy v občanském soudním řízení, a to soudy krajské, které přitom procesně postupují podle části páté občanského soudního řádu (§ 244 a násl. o. s. ř.). To, že vyvlastňovací správní akt byl vydán před rozhodným datem, na tom nic nemění, protože zákon o vyvlastnění tuto otázku v přechodných ustanoveních nijak odchylně neřešil; proto se od rozhodného data užije v plném rozsahu nová právní úprava.*

Dne 1. ledna 2007 nabyly účinnosti zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), upravující podmínky odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě a přechod vlastnického práva nebo nabytí práva odpovídajícího věcnému břemenu k tomuto pozemku nebo stavbě pro dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem, poskytnutí náhrady za odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě, jakož i zrušení odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě a navrácení těchto práv jejich dosavadnímu nositeli (§ 1 odst. 1 písm. a), b), c) cit. zákona].

Část sedmá cit. zákona pak upravuje projednání vyvlastnění v řízení před soudem v ustanovení § 28 odst. 1 tak, že k řízení ve věci vyvlastnění, která má být projednána v občanském soudním řízení – s poznámkou, že jde o § 244 až 250l o. s. ř. – je v prvním stupni příslušný krajský soud. Tato úprava tedy výslovně svěřuje projednání vyvlastnění řízení před soudem v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř., upravující řízení ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem, v ustanoveních § 244 až § 250l.

V části osmé zákona č. 184/2006 Sb., obsahující společná, přechodná a závěrečná ustanovení, § 30 předepisuje, že nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se v občanském soudním řízení ve věcech vyvlastnění podle občanského soudního řádu. Jinou úpravu v tomto ohledu zákon neobsahuje; to znamená, že počínaje dnem 1. 1. 2007 náleží rozhodování v těchto věcech soudům v občanském soudním řízení, bez ohledu na to, že sám vyvlastňovací akt byl vydán před tímto datem.

V souzeném případě bylo napadené rozhodnutí vydáno žalovaným dne 24. 11. 2003. Žalobu proti němu podal žalobce dne 21. 6. 2004, tedy ještě před účinností zmíněného zákona, jež pozměnil příslušnost soudů k rozhodování o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě. Nejvyšší správní soud proto zvažoval, zda se nová právní úprava vztahuje i na soudní řízení, zahájená podáním žaloby před její účinností.

Zákona o vyvlastnění tedy výslovně neřeší problematiku střetu staré a nové úpravy ve vztahu k již běžícím řízením o žalobách proti rozhodnutím v těchto věcech. V takovém případě je ovšem z obecně platné zásady nepravé retroaktivity procesních norem (srov. např. náleží Ústavního soudu ze dne 13. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 574/03, Sb. n. u. US, svazek č. 37, náleží č. 80, str. 105, též www.judikatura.cz), tedy aplikace nových

procesních norem pro dříve započatá řízení, třeba dovodit, že v řízení bylo nutno pokračovat dle pozdějšího zákona s tím, že právní účinky úkonů učiněných dříve zůstávají v platnosti.

Nejvyšší správní soud tedy učinil závěr, že řízení o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě, zahájená před účinností zákona o vyvlastnění (tedy před 1. 1. 2007), dokončí soud, který bude po tomto datu rozhodovat, v občanském soudním řízení. Stejný závěr ostatně Nejvyšší správní soud již zaujal ve svém rozhodnutí ze dne 6. 12. 2007, č. j. 1 As 28/2007 - 103.

S ohledem na shora uvedené považuje Nejvyšší správní soud za nadbytečné zabývat se zbývajícími kasačními námitkami. Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek (aniž by žalobu odmítl postupem podle § 46 odst. 4 s. ř. s.) a věc vrací krajskému soudu, který ji krátkou cestou předá soudu věcně příslušnému k rozhodnutí.

Žalobu podal žalobce soudu příslušnému, v žalobním petitu jasně formuloval, čeho se domáhá. Je-li z návrhu žalobce nepochybné, že věc již nespadá (pro změnu věcné příslušnosti) k projednání a rozhodnutí specializovanému senátu soudu pro věci správního soudnictví, ale má o ní rozhodovat jiný senát téhož soudu podle občanského soudního řádu, věc musí být krátkou cestou, interním neformálním postupem bez procesního rozhodování předána příslušnému soudnímu oddělení k projednání a rozhodnutí (srov. usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 20. září 2007, č. j. Konf 22/2006 - 8; obdobně rozsudek NSS ze dne 22. prosince 2004, č. j. 3 As 4/2004 - 44, Sb. NSS č. 1069/2007).

Krajský soud je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O nákladech řízení bude rozhodovat soud v občanském soudním řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. února 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu